

Warszawa, dnia 19.03.2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2019 r. poz. 1028, z późn.zm.) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **o obywatelskich sędziach handlowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana Posła Arkadiusza Myrchę.

Z poważaniem,
PRZEWODNICZĄCY KLUBU PARLAMENTARNEGO
KOALICJA OBYWATELSKA - PLATFORMA OBYWATELSKA,
NOWOCZESNA, INICJATYWA POLSKA, ZIELONI

Cezary Tomczyk

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.94.2021
Data wpływu 19.03.2021r.

USTAWA

z dnia 2021 r.

o obywatelskich sędziach handlowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw

PREAMBUŁA

W celu poszerzenia prawa społeczeństwa obywatelskiego do uczestnictwa w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, zagwarantowanego przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także w celu zwiększenia wpływu obywateli na wymiar sprawiedliwości oraz usprawnienia rozpoznawania spraw gospodarczych przez sądy, stanowi się, co następuje.

Art. 1. 1. Obywatele mogą brać udział w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości jako obywatelscy sędziowie handlowi.

2. Obywatelskich sędziów handlowych powołuje się w sądach okręgowych, w których utworzono wydziały gospodarcze.

Art. 2. 1. W zakresie orzekania obywatelscy sędziowie handlowi są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

2. Przy rozstrzyganiu spraw obywatelscy sędziowie handlowi mają równe prawa z sędziami, chyba że ustawa stanowi inaczej.

3. Obywatelski sędzia handlowy nie może przewodniczyć na rozprawie i naradzie ani też wykonywać czynności sędziego poza rozprawą.

Art. 3. 1. Obywatelski sędzia handlowy ma obowiązek sprawowania funkcji z zachowaniem niezależności, bezstronności, godności i uczciwości oraz unikać zachowania, które mogłoby co do tego wywoływać uzasadnione wątpliwości.

2. Obywatelski sędzia handlowy jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na swoją funkcję poza jawną rozprawą sądową. Zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy nie jest dopuszczalne.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po ustaniu funkcji obywatelskiego sędziego handlowego.

4. Wobec osoby sprawującej funkcję obywatelskiego sędziego handlowego nie przeprowadza się postępowania sprawdzającego przewidzianego w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 412). Przed przystąpieniem do sprawowania funkcji obywatelski sędzia handlowy zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów. Informacje niejawne mogą być udostępnione obywatelskiemu sędziemu handlowemu tylko w zakresie niezbędnym do sprawowania funkcji.

Art. 4. 1. Strojem urzędowym obywatelskiego sędziego handlowego jest strój urzędowy sędziego.

Art. 5. 1. Obywatelskim sędzią handlowym może być wybrany ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył 29 lat;
- 4) co najmniej od roku jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania;
- 5) nie przekroczył 70 lat;
- 6) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do sprawowania funkcji sędziego;
- 7) w okresie ostatnich 5 lat, co najmniej przez 2 lata:
 - a) prowadził działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 2168),
 - b) był współnikiem spółki jawnej lub spółki partnerskiej, członkiem zarządu spółki partnerskiej, komplementariuszem spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej, członkiem zarządu albo likwidatorem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjnej lub spółki europejskiej, członkiem rady administrującej spółki europejskiej, jeżeli spółki te prowadziły w tym okresie działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt a,
 - c) był członkiem organu zarządzającego innej osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt a,
 - d) był zarządcą albo likwidatorem europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych,
 - e) był prokurentem,

8) wykazuje się wiedzą w zakresie spraw gospodarczych lub innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do właściwości sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, uważa się za spełniony, jeżeli w spółce osobowej, spółce kapitałowej lub innej osobie prawnej podmiotem dominującym nie jest jednostka samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa lub podmioty przez nie kontrolowane.

Art. 6. 1. Obywatelskimi sędziami handlowymi nie mogą być:

- 1) osoby zatrudnione w sądach powszechnych lub innych sądach albo w prokuraturze;
- 2) osoby pełniące funkcje publiczne lub zatrudnione w organach, od których orzeczenia można żądać skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego;
- 3) funkcjonariusze Policji lub inne osoby zajmujące stanowiska związane ze ściganiem przestępstw i wykroczeń;
- 4) adwokaci wykonujący zawód lub aplikanci adwokaccy;
- 5) radcy prawni wykonujący zawód lub aplikanci radcowscy;
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze w czynnej służbie wojskowej;
- 8) funkcjonariusze Służby Więziennej;
- 9) posłowie, senatorowie lub posłowie do Parlamentu Europejskiego;
- 10) radni gminy, powiatu lub województwa;
- 11) notariusze wykonujący zawód, zastępcy notarialni lub aplikanci notarialni;
- 12) radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) komornicy wykonujący zawód, asesory komorniczy lub aplikanci komorniczy;
- 14) członkowie partii politycznych.

2. Nie można być obywatelskim sędzią handlowym jednocześnie w więcej niż jednym sądzie okręgowym.

Art. 7. 1. Obywatelskich sędziów handlowych do sądów okręgowych wybierają w głosowaniu tajnym sejmiki województw, których obszar jest objęty właściwością tych sądów.

2. Wybory przygotowują samorzady województw jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 8. 1. Liczbę obywatelskich sędziów handlowych wybieranych przez poszczególne sejmiki województw, ustalają, dla poszczególnych sądów okręgowych, kolegia tych sądów.

2. Prezesi sądów okręgowych podają liczbę obywatelskich sędziów handlowych do wiadomości właściwych sejmików województw na trzydzieści dni przed upływem terminu zgłaszania kandydatów.

Art. 9. 1. Kandydat na obywatelskiego sędziego handlowego może zgłosić się samodzielnie lub zostać zgłoszony przez stowarzyszenia lub inne organizacje społeczne lub zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, których zadaniem statutowym jest działanie na rzecz wspomagania rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości, z wyłączeniem partii politycznych, w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji dotychczasowych obywatelskich sędziów handlowych.

2. Do zgłoszenia kandydata dołącza się następujące dokumenty:

- 1) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą zgłaszanej osoby;
- 2) oświadczenie kandydata, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 3) oświadczenie kandydata, że nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej;
- 4) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz.U. poz. 2217), stwierdzające brak przeciwwskazań do sprawowania funkcji sędziego;
- 5) dokument potwierdzający okoliczności określone w art. 3 ust. 1 pkt 7.

3. Kandydat na obywatelskiego sędziego handlowego, który zgłasza się samodzielnie, może przedstawić rekomendację stowarzyszenia lub innej organizacji społecznej lub zawodowej, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, których zadaniem statutowym jest działanie na rzecz wspomagania rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości, z wyłączeniem partii politycznych.

4. Do zgłoszenia dokonanego przez stowarzyszenie lub inną organizację społeczną lub zawodową, dołącza się aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające wpis do innego właściwego rejestru lub ewidencji dotyczące tego stowarzyszenia lub organizacji. Przepis stosuje się także do rekomendacji udzielonej kandydatowi przez takie stowarzyszenie lub organizację.

5. Sejmik województwa zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o udzielenie informacji o kandydatach na obywatelskich sędziów handlowych. Informacje o kandydacie uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego.

6. Zgłoszenia kandydatów, które wpłynęły do sejmiku po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, a także zgłoszenia, które nie spełniają wymagań formalnych, o których mowa w ust. 2 i 4, pozostawia się bez dalszego biegu. Przywrócenie terminu do zgłoszenia kandydatów jest niedopuszczalne. Pozostawienie zgłoszenia bez dalszego biegu sejmik województwa stwierdza w drodze uchwały.

7. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania z dokumentami złożonymi sejmikom województw przy zgłaszaniu kandydatów na obywatelskich sędziów handlowych, wzór karty zgłoszenia oraz sposób jego udostępniania, mając na uwadze potrzebę udokumentowania przez podmioty zgłaszające spełnianie przez kandydatów wymagań określonych w ustawie oraz umożliwienia rzetelnej weryfikacji zgłoszeń i przejrzystości działań związanych ze zgłaszaniem kandydatów, a przez określenie wzoru karty zgłoszenia i sposobu jego udostępniania – potrzebę ujednolicenia procedury zgłaszania, ułatwienia dostępu do wzoru i rozpatrywania zgłoszeń.

Art. 10. 1. Wybory obywatelskich sędziów handlowych odbywają się najpóźniej w listopadzie roku kalendarzowego, w którym upływa kadencja dotychczasowych obywatelskich sędziów handlowych.

2. Przed przystąpieniem do wyborów sejmik województwa powołuje komisję, która przedstawia na sesji sejmiku swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie. W skład komisji wchodzi także sędzia sądu okręgowego, w którym powoływani są obywatelscy sędziowie handlowi, wskazany przez kolegium takiego sądu, oraz może wchodzić dwóch przedstawicieli organizacji, które są uprawnione do udzielania kandydatom rekomendacji.

Art. 11. 1. Listę wybranych obywatelskich sędziów handlowych wraz z dokumentami, o których mowa w art. 7 ust. 2–4, sejmiki województwa, które dokonały ich wyboru, przesyłają prezesom właściwych sądów okręgowych, najpóźniej do końca listopada.

2. Prezes właściwego sądu okręgowego wręcza obywatelskiemu sędziemu handlowemu zawiadomienie o wyborze i odbiera od niego ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście jako obywatelski sędzia handlowy służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować

tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

3. Po odebraniu ślubowania prezes sądu okręgowego wpisuje obywatelskiego sędziego handlowego na listę obywatelskich sędziów handlowych, którzy mogą być wyznaczani do orzekania.

4. Obywatelski sędzia handlowy otrzymuje legitymację służbową, wymieniającą zajmowane przez niego stanowisko i miejsce służbowe. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, wzór legitymacji służbowej obywatelskiego sędziego handlowego.

Art. 12. 1. Kadencja obywatelskich sędziów handlowych trwa pięć lat kalendarzowych następujących po roku, w którym dokonano wyborów, jednak mandat obywatelskiego sędziego handlowego wybranego dodatkowo wygasa z upływem kadencji ogółu obywatelskich sędziów handlowych.

2. Po upływie kadencji obywatelski sędzia handlowy może brać udział jedynie w rozpoznaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem do czasu jej zakończenia.

Art. 13. 1. Mandat obywatelskiego sędziego handlowego wygasa w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego lub pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) prawomocnego skazania za przestępstwo, w tym również za przestępstwo skarbowe;
- 3) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 6 ust. 1;
- 4) zrzeczenia się mandatu z ważnych powodów.

2. Sejmik województwa, który wybrał obywatelskiego sędziego handlowego, stwierdza wygaśnięcie mandatu z powodów określonych w ust. 1 i informuje o tym prezesa właściwego sądu okręgowego.

Art. 14. 1. Sejmik wojewódzki, która wybrał obywatelskiego sędziego handlowego, może go odwołać na wniosek prezesa właściwego sądu okręgowego zaopiniowany przez kolegium tego sądu, w razie:

- 1) zachowania godzącego w powagę sądu lub godzącego w dobro wymiaru sprawiedliwości;
- 2) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków sędziego;
- 3) trwałej utraty zdolności do sprawowania funkcji sędziego stwierdzonej orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo odmowy poddania się

ocenie tej zdolności, mimo skierowania na badania przez prezesa właściwego sądu okręgowego.

2. Przed podjęciem uchwały w sprawie wniosku o odwołanie obywatelskiego sędziego handlowego przewodniczący sejmiku województwa umożliwia wysłuchanie tego sędziego oraz jego udział w posiedzeniu właściwej komisji i w sesji sejmiku, na których taki wniosek będzie opiniowany i rozpoznawany. O terminach posiedzenia komisji i sesji sejmiku sędzia jest powiadamiany na piśmie, co najmniej z siedmiodniowym wyprzedzeniem, w trybie i w sposób przewidziany w Kodeksie postępowania administracyjnego. W postępowaniu w sprawie odwołania obywatelski sędzia handlowy może działać osobiście albo przez pełnomocnika. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo sędziego lub jego pełnomocnika nie wstrzymuje postępowania.

Art. 15. Przepisy art. 13 i 14 stosuje się odpowiednio do obywatelskiego sędziego handlowego, który po upływie kadencji bierze udział w rozpoznaniu sprawy. W takim przypadku sejmik województwa podejmuje uchwałę w przedmiocie odsunięcia sędziego od udziału w rozpoznaniu sprawy.

Art. 16. 1. Prezes właściwego sądu okręgowego zawiesza obywatelskiego sędziego handlowego w pełnieniu obowiązków w przypadku:

- 1) wszczęcia postępowania o odwołanie obywatelskiego sędziego handlowego – do czasu podjęcia przez sejmik województwa uchwały w przedmiocie odwołania;
- 2) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 1, albo wszczęcia postępowania o odsunięcie obywatelskiego sędziego handlowego od udziału w rozpoznaniu sprawy po upływie kadencji – do czasu podjęcia przez sejmik województwa uchwały w przedmiocie wygaśnięcia mandatu albo odsunięcia;
- 3) wszczęcia przeciwko obywatelskiemu sędziemu handlowemu postępowania o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe – do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

2. W razie zniesienia sądu, ośrodka zamiejscowego lub wydziału zamiejscowego – obywatelscy sędziowie handlowi w tych jednostkach stają się obywatelskimi sędziami handlowymi sądów, które przejmują kompetencje zniesionych jednostek.

Art. 17. W razie potrzeby, zwłaszcza z powodu zmniejszenia się w czasie kadencji liczby obywatelskich sędziów handlowych, sejmik województwa na wniosek prezesa sądu

okręgowego wybiera dodatkowych obywatelskich sędziów handlowych w sposób określony w ustawie.

Art. 18. 1. Obywatelski sędzia handlowy może być wyznaczony do udziału w 20 sprawach w ciągu kadencji, a za swą zgodą także w kolejnych sprawach, lecz nie więcej niż w 30 sprawach w ciągu kadencji.

2. Wyznaczając obywatelskiego sędziego handlowego do udziału w sprawie, zawiadamia się o tym jednocześnie pracodawcę zatrudniającego tego sędziego.

3. Pracodawca zatrudniający obywatelskiego sędziego handlowego jest obowiązany zwolnić go od pracy na czas wykonywania czynności sędziego. Liczba zwolnień w każdym roku nie może przekraczać 26 dni. Terminy zwolnień na wniosek przewodniczącego właściwego wydziału ustala prezes właściwego sądu okręgowego i zawiadamia o tym pracodawcę.

4. Za czas zwolnienia od pracy obywatelski sędzia handlowy zachowuje prawo do świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

Art. 19. 1. Obywatelski sędzia handlowy otrzymuje dietę za czas wykonywania czynności sędziego, którymi są: udział w rozprawie, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem lub sporządzenie uzasadnienia. Wysokość diety za jeden dzień pełnienia obowiązków wynosi 9 % podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018, poz. 23). Koszty wypłaty diety ponosi Skarb Państwa.

2. Obywatelscy sędziowie handlowi zamieszkali poza siedzibą właściwego sądu okręgowego otrzymują diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu według zasad ustalonych w tym zakresie dla sędziów sądów powszechnych.

3. Należności, o których mowa w ust. 1 i 2, przyznaje prezes właściwego sądu okręgowego. Od decyzji prezesa sądu okręgowego przysługuje odwołanie do prezesa sądu apelacyjnego.

Art. 20. W ustawie z dnia 17 listopada 1064 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. W pierwszej instancji sąd okręgowy w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego oraz dwóch obywatelskich sędziów handlowych rozpoznaje sprawy gospodarcze oraz inne sprawy z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należące do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw. Prezes sądu zarządza rozpoznanie takiej sprawy w składzie jednego sędziego w braku możliwości wyznaczenia obywatelskich sędziów handlowych albo na wniosek strony złożony nie później niż tydzień przed rozpoczęciem pierwszej rozprawy albo w sprzeciwie od wyroku zaocznego.”;

2) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio do wyłączenia referendarza sądowego, obywatelskiego sędziego handlowego, ławnika, jak również innych organów sądowych oraz prokuratora. Wniosek o wyłączenie referendarza sądowego, obywatelskiego sędziego handlowego oraz ławnika sąd rozstrzyga zgodnie z przepisami poprzedzającymi, a wniosek o wyłączenie pozostałych osób przekazuje odpowiedniemu organowi nadrzędnemu.”;

3) w art. 324 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przewodniczący zbiera głosy sędziów według ich starszeństwa służbowego, a obywatelskich sędziów handlowych i ławników według ich wieku, poczynając od najmłodszego, sam zaś głosuje ostatni. Sprawozdawca, jeżeli jest wyznaczony, głosuje pierwszy. Wyrok zapada większością głosów. Sędzia, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może przy podpisywaniu sentencji zgłosić zdanie odrębne i obowiązany jest uzasadnić je na piśmie przed podpisaniem uzasadnienia. W razie zgłoszenia zdania odrębnego nie wygłasza się uzasadnienia.”

4) w art. 330 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Uzasadnienie wyroku w sprawie rozpoznawanej z udziałem obywatelskich sędziów handlowych albo z udziałem ławników podpisuje tylko przewodniczący. W razie złożenia zdania odrębnego uzasadnienie wyroku podpisuje przewodniczący wraz z obywatelskimi sędziami handlowymi albo wraz z ławnikami.”;

5) w art. 505²³ dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Przepisu art. 47 § 2¹ nie stosuje się.”;

Art. 21. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2072) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 46 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia innego sądu. Sędzia sądu niższego nie może być przewodniczącym składu sądu. Minister Sprawiedliwości może jednak przyznać sędziemu sądu rejonowego, delegowanemu do sądu okręgowego, prawo przewodniczenia w sprawach rozpoznawanych przez ten sąd w pierwszej instancji, w składzie jednego sędziego i dwóch obywatelskich sędziów handlowych, w składzie jednego sędziego i dwóch ławników albo w składzie jednego sędziego.”;

2) w art. 47a:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Sprawy z zakresu prawa opiekuńczego i nieletnich oraz inne sprawy należące do sądu opiekuńczego mogą być przydzielane według kryterium terytorialnego. Szczególne zasady przydziału mogą zostać ustanowione także w sprawach rejestrowych, wieczystoksięgowych, związanych z wykonaniem orzeczeń oraz rozpoznawanych z udziałem obywatelskich sędziów handlowych.”;

b) dodaje się § 4a w brzmieniu

„§ 4a. Do udziału w rozpoznawaniu spraw obywatelscy sędziowie handlowi są wyznaczani przez przewodniczącego wydziału przy uwzględnieniu ich specjalizacji. Obywatelskiemu sędziemu handlowemu przysługuje odwołanie do kolegium właściwego sądu okręgowego w terminie siedmiu dni od dnia zawiadomienia o zarządzeniu przewodniczącego wydziału”;

3) w art. 51 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego oraz kary porządkowe wymierzone przez sąd nie mają zastosowania do sędziów, asesorów sądowych, obywatelskich sędziów handlowych i ławników należących do składu orzekającego oraz do prokuratora, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział w sprawie, a także osób, do udziału których w sprawie stosuje się przepisy o prokuratorze.”;

Art. 22. 1. Wybory obywatelskich sędziów handlowych na pierwszą kadencję odbędą się po upływie 2 lat od końca roku, w którym niniejsza ustawa wejdzie w życie.

2. Przepisy ustawy o rozpoznawaniu spraw z udziałem obywatelskich sędziów handlowych stosuje się do postępowań wszczętych w roku kalendarzowym, w którym rozpocznie się pierwsza kadencja tych sędziów.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.